

T.C.
MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI
Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü

KİŞİSEL GELİŞİM VE EĞİTİM ALANI

ÇOCUK İŞÇİLİĞİ FARKINDALIĞI
KURS PROGRAMI

ANKARA, 2018

İÇİNDEKİLER

PROGRAMIN ADI	1
PROGRAMIN DAYANAĞI	1
PROGRAMA GİRİŞ KOŞULU	1
EĞİTİMCİLERİN NİTELİĞİ.....	1
PROGRAMIN AMAÇLARI.....	2
PROGRAMIN UYGULANMASIYLA İLGİLİ AÇIKLAMALAR	2
PROGRAMIN KREDİSİ	3
PROGRAM SÜRESİ VE İÇERİĞİ	3
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRMEYLE İLGİLİ ESASLAR	5
PROGRAMIN UYGULANMASINDA KULLANILACAK ÖĞRETİM ARAÇ-GEREÇLERİ.....	5
BELGELENDİRME	6

Hayat Boyu Öğrenme
Lifelong Learning

PROGRAMIN ADI

Çocuk İşçiliği Farkındalığı Kurs Programı

PROGRAMIN DAYANAĞI

1. 24.06.1973 tarihli ve 14574 sayılı Resmî Gazete' de yayımlanan, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu,
2. 11.04.2018 tarihli ve 30388 sayılı Resmî Gazete' de yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Kurumları Yönetmeliği,
3. Talim ve Terbiye Kurulunun 20.04.2016 tarih ve 19 sayılı kararı ile kabul edilen, Yaygın Eğitim Kurumları Çerçeve Kurs Programı,
4. Birleşmiş Milletler (BM) "Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin 1. Maddesi,
5. Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda 20 Kasım 1989 tarihinde kabul edilen "Çocuk Hakları Bildirgesi (Çocuk Hakları Evrensel Bildirgesi),
6. BM Genel Kurulu'nda 1989'da kabul edilen "Çocuk Hakları Sözleşmesi"
7. Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO)nün 17 Haziran 1999 tarihinde kabul ettiği "182 No'lu En Kötü Biçimlerdeki Çocuk İşçiliğinin Yasaklanması ve Ortadan Kaldırılmasına İlişkin Acil Eylem Sözleşmesi",
8. 06 Nisan 2004 tarihli ve 25425 sayılı Resmî Gazete' de yayımlanan "Çocuk ve Genç İşçilerin Çalıştırılma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik".

PROGRAMA GİRİŞ KOŞULU

1. Lisans mezunu olmak,
2. 22 yaşını tamamlamış olmak

EĞİTİMCİLERİN NİTELİĞİ

Kurs programının uygulanmasında eğiticiler aşağıdaki öncelik sırasına göre görevlendirilirler:

1. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığınca yayımlanan "Öğretmenlik Alanları, Atama ve Ders Okutma Esaslarına İlişkin Çizelgeye" göre, Psikoloji, Felsefe, Rehberlik, Sosyal Bilgiler öğretmeni olarak atananlar,
2. Öğretmen bulunmaması durumunda bu alanlara öğretmen olarak atanabilecek nitelikte olanlar,
3. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığınca yayımlanan "Öğretmenlik Alanları, Atama ve Ders Okutma Esaslarına İlişkin Çizelge" ile Psikoloji, Felsefe, Rehberlik, Sosyal Bilgiler alanlarına kaynak teşkil eden yükseköğretim programları / fakülte mezunları,

4. Psikoloji, Felsefe, Rehberlik, Sosyal Bilgiler Alanında/Alanına kaynak teşkil eden yükseköğretim kurumlarında görevli öğretim üyesi, öğretim görevlileri,
5. Yukarıda belirtilen niteliklerde öğretmen bulunamaması durumunda tüm alan öğretmenleri,

Öğretmen/eğitimci olarak görev almalıdır.

PROGRAMIN AMAÇLARI

Çocuk İşçiliği Farkındalığı Kurs Programı'nı tamamlayan bireyin aşağıdaki kazanımları elde etmesi amaçlanmaktadır.

1. Çocuk işçiliğinin tanımı ve kapsamını açıklar.
2. İlgili mevzuatı sıralar.
3. Hedef grupları tanımlar.
4. Çocuk işçiliği ile mücadelede görevli kurumları tanımlar.
5. Ulusal politikaları açıklar.

PROGRAMIN UYGULANMASIYLA İLGİLİ AÇIKLAMALAR

Çocuk işçiliği dünya genelinde yaygın bir kavramdır. Birleşmiş Milletler (BM) Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin 1. maddesine göre 18 yaşından küçük herkes "çocuk" olarak tanımlanmaktadır.

Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) yaptığı tanıma göre ise, çocuğun sağlığını, eğitimini, fiziksel ve zihinsel gelişimini engelleyen, yeteneklerinin gelişmesine engel olan ve çocuğu potansiyelinden ve onurundan yoksun bırakan her türlü çalışmadır.

Çocuk işçiliği sorunu çok boyutlu bir yapıya sahiptir. Sosyal, ekonomik ve eğitim ile ilgili nedenler çocuk işçiliğinin başlıca nedenleri olarak sıralanabilir.

1. Kurs Programı, alan uzmanları, Millî Eğitim Bakanlığında görevli uzman ve alan öğretmenleri iş birliğinde hazırlanmıştır.
2. Program, Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğüne bağlı eğitim kurumlarında veya kurumlarca uygun görülen eğitim-öğretime elverişli diğer ortamlarda uygulanabilir.
3. Kursun üniteleri birbirleriyle ilişkili olarak işlenmelidir. Her bir ünite için kullanılacak süre ve ünitelerin işleniş sırası programda belirlenmiştir. Bununla birlikte eğiticiler kursiyerlerin seviyesine ve çevre şartlarına uygun planlama yapılabilir.
4. Öğrenme-öğretme etkinliklerinde kazanımlara uygun görsel, işitsel ve basılı materyallerden yararlanılmalıdır.
5. Çocuk İşçiliği Farkındalığı Kurs Programı amaçları ve içeriği yoluyla; kursa katılan bireylere, aşağıda tabloda verilen değerlerin kazandırılması ve bu yolla bireylerin geliştirilmesi hedeflenmiştir.

Değerler
Sevgi ve merhamet
Saygı
Yardımlaşma ve paylaşma
Güvenilirlik ve doğruluk
Adalet
Ahlak

6. Program süresince, bireylerin merak uyandırma, planlama, araştırma, keşfetme, çözümlenme, derinleştirme, paylaşma ve yaşantıya uygulama etkinliklerini gerçekleştirmeleri sağlanarak bireyin öğrenmeye etkin katılımı desteklenmelidir.
7. Programın uygulanmasında, rehberlik hizmeti sunan eğitimciler, bireylerin yeterliliklerinin değişmesi ve gelişmesine katkıda bulunacak bir rehber niteliğinde olmalıdır.
8. Öğrenme-öğretme etkinliklerinde katılımcı düzeyine, eğitim ortamına ve çevre etkenlerine göre katılımcıları aktif kılan öğrenme-öğretme yöntem, teknik ve stratejileri kullanılmalıdır. Seçilen tekniklerin bireysel ve kültürel farklılıklara sahip bireylere hitap edebilecek yeterlilikte olmasına dikkat edilmelidir.
9. Konuların bireylere anlatımında içeriğe ve öğrenmeye uygun öğretim yöntem ve stratejileri kullanılmalıdır.

PROGRAMIN KREDİSİ

Genel kurs programlarında kredilendirilme yapılmamaktadır.

PROGRAM SÜRESİ VE İÇERİĞİ

Kurs programının süresi; günde en fazla 6 ders saati uygulanacak şekilde toplam 30 ders saati olarak planlanmıştır. Sürelerin konulara göre dağılımı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Konular	Süre(Ders Saati)
1. Çocuk İşçiliğinin Tanımı Ve Kapsamı	6
2. İlgili mevzuat	6
3. Hedef Gruplar	6
4. Çocuk İşçiliği İle Mücadelede Görevli Kurumlar	6
5. Ulusal Politikalar	6
TOPLAM	30

İÇERİK:

1. Çocuk İşçiliğinin Tanımı Ve Kapsamı

- 1.1. Çocuk işçiliği,
- 1.2. Çocuk işçiliğinin temel nedenleri,
 - 1.2.1. Ekonomik nedenler,
 - 1.2.2. Sosyal nedenler,
 - 1.2.3. İşverenlerin çocuk iş gücü talebi.

2. İlgili mevzuat

- 2.1. Uluslararası Düzenlemeler,
 - 2.1.1. Cenevre Çocuk Hakları Bildirgesi,
 - 2.1.2. Birleşmiş Milletler (BM) Çocuk Hakları Bildirgesi (Çocuk Hakları Evrensel Bildirgesi)
 - 2.1.3. Çocuk Haklarına Dair Sözleşme,
 - 2.1.4. Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme,
 - 2.1.5. Avrupa Sosyal Şartı,
 - 2.1.6. Avrupa Birliği Düzenlemeleri,
 - 2.1.7. Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) Anayasası,
 - 2.1.8. İstihdama Kabulde Asgari Yaşa İlişkin 138 Sayılı ILO Sözleşmesi,
 - 2.1.9. 182 Sayılı ILO Acil Eylem Sözleşmesi.
- 2.2. Ulusal Düzenlemeler
 - 2.2.1. Anayasa,
 - 2.2.2. 4857 Sayılı İş Kanunu,
 - 2.2.3. 1593 Sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu,
 - 2.2.4. 2559 Sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu,
 - 2.2.5. 3308 Sayılı Mesleki Eğitim Kanunu,
 - 2.2.6. 222 Sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu,
 - 2.2.7. 5395 Sayılı Çocuk Koruma Kanunu.

3. Hedef Gruplar

- 3.1. Sokakta Çalışan Çocuklar,
- 3.2. Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelerde Ağır ve Tehlikeli İşlerde Çalışan Çocuklar,
- 3.3. Tarımda Aile İşleri Dışında, Ücret Karşılığı Gezici ve Geçici Tarım İşlerinde Çalışan Çocuklar.

4. Çocuk İşçiliği İle Mücadelede Görevli Kurumlar

- 4.1. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı,
- 4.2. Adalet Bakanlığı,
- 4.3. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı,
- 4.4. Gençlik ve Spor Bakanlığı,

- 4.5. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı,
- 4.6. İçişleri Bakanlığı,
- 4.7. Kalkınma Bakanlığı,
- 4.8. Millî Eğitim Bakanlığı,
- 4.9. Sağlık Bakanlığı,
- 4.10. Türkiye İstatistik Kurumu,
- 4.11. Diyanet İşleri Başkanlığı,
- 4.12. Belediyeler,
- 4.13. Sivil toplum Kurumları.

5. Ulusal Politikalar

- 5.1. Hukuki Düzenlemeler ile Mevzuatın Uygulanması ve Güncellenmesi
- 5.2. Mevcut Kurumsal Yapıların Güçlendirilmesi ve Yeni Kurumsal Yapıların Oluşturulması
- 5.3. Farkındalığın Artırılması
- 5.4. Sosyal Tarafların ve Toplumun Katılımının Sağlanması
- 5.5. Eğitim ve İyileştirme
- 5.6. Yoksulluğun Giderilmesi
- 5.7. Sosyal Koruma ve Sosyal Güvenlik Ağının Genişletilmesi

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRMEYLE İLGİLİ ESASLAR

1. Değerlendirme, Hayat Boyu Öğrenme Kurumları Yönetmeliği esaslarına göre;
 - Kursiyerin kendi kendine yaptığı tüm öğrenim faaliyetler,
 - Kursiyerin performansına dayalı olarak gerçekleştirilecek sınavlar,
 - Kursiyere kurs sonunda uygulanan yazılı sınavlar,100 puan üzerinden yapılır.
2. Değerlendirme; ders öğretmeni tarafından yazılı, sözlü, uygulamalı sınavlar veya varsa ödev ya da projelere göre yapılır. Birden fazla sınav şekli ile sınavı yapılan dersin puanı veya notu, bu sınavların aritmetik ortalaması ile belirlenir. Bu puan veya not, kursun başarı puanı ya da notu olarak değerlendirilir.
3. Kursiyerlerin sağlık durumları veya bedensel engelleri nedeniyle bazı derslerdeki sınavlar, durumlarına uygun sınav yöntemiyle yapılır.

PROGRAMIN UYGULANMASINDA KULLANILACAK ÖĞRETİM ARAÇ-GEREÇLERİ

Programın uygulama sürecinde;

1. Ders kitabı olarak, Millî Eğitim Bakanlığı tarafından yayımlanmış olan materyaller kullanılmalıdır.

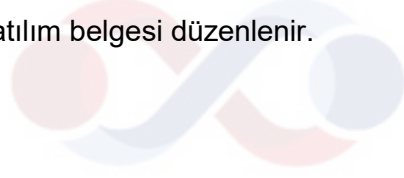
2. Kaynak ders kitapları, bireysel öğrenme materyalleri, kaynak ders kitaplarının bulunmaması durumunda öğretmen/öğretici tarafından hazırlanan ders notları kullanılmalıdır.
3. Yararlanılacak kaynak araç-gereçlerin programın amaçlarını gerçekleştirecek nitelikte öğretim, yöntem ve tekniklerine uygun olması önem taşımaktadır.

Yararlanılacak bazı araç ve gereçler şunlardır:

- Kaynak Kitaplar,
- Bilgisayar,
- Projeksiyon,
- Akıllı Tahta,
- Fotoğraflar,
- Afiş,
- Broşür,
- Dergiler,
- Uyarıcı Pano,
- Fotoğraflar

BELGELENDİRME

Kursu tamamlayanlara katılım belgesi düzenlenir.

Hayat Boyu Öğrenme
Lifelong Learning